

KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Svet v razsulu

Brez kruha ni svobode

Kamorkoli se človek danes ozre, vidi, da je svet v razsulu. Z mrzlično nestrpnostjo in z naglico, spominjajoč na človeka, ki se potaplja, skušajo države in narodi preprečiti, zadržati ali vsaj omiliti to zlo. Val tega splošnega svetovnega pojava tudi nam ni ostal neznan in v raznih oblikah sega na naša tla.

Kaj sedaj?

Nezadovoljnost, ki ne obsega samo poedinov slojev ali stanov, ampak domala vse človeštvo, je najznačilnejši pojav te bolne dobe. Iz nezadovoljnosti pa se rodi v nešteti oblikah vse drugo gorje.

V čem ima nezadovoljnost svoj vzrok?

Jedro tvori brez dvoma beda. Premajtna zaposlenost, mrtvilo v prometu, kopičen denarja v rokah posameznikov, vse to so pojavi, ki morajo roditi odpor. Oblasti hočejo ta odpor zatreti čisto s silo, čisto z izjemnimi zakoni in uredbami, 'aker so pač razmere in značaj ljudstev v poedinov državah.

Klic po svobodi in diktature

To rodi na eni strani diktature, na drugi strani pa strastne kliče po svobodi. Tako vidimo, da so nastale diktature v Nemčiji, Italiji, v Turčiji, deloma v Avstriji in na svoj način v Rusiji.

Kdor malo bližje pogleda, vidi, da so vse te diktature nastale kot nujne posledice razmer. Omenjene države so bile v takem stanju, da jim je pretil pogin. Zato ni bilo druge rešitve kakor podreditve celote močni, jekleni volji poedinea.

Naj bo kdo pristaš takega ali takega družabnega reda, mora priznati, da so vse te diktature rodile brez dvoma nekaj resničnih uspehov. V politiki ne sme govoriti čuvstvo, ampak le hladni razum in račun. Na podlagi tega moramo priznati Hitlerju, da je storil za Nemčijo ogromno in dosegel marsikaj, česar si prejšnji režimi niso upali niti želeli. Enako moramo priznati Mussoliniju, da je pred leti rešil Italijo revolucije. Krivico bi delal, kdor bi tajil uspehe boljševiškega diktatorskega režima ali kdor bi trdil, da Turčija v diktatorskem režimu ni napredovala. Vse to je res.

Kaj pa je z demokracijo?

Ali naj torej vsi zahrepenimo po diktaturi? Saj na drugi strani vidimo, da Anglija v zvezi demokratskemu režimu uspeva, da se Francija ohranja, da je mnogo držav, kjer prevladuje še neokrnjena demokracija in v primeri z nami visoko blagostanje. Ali bi ne kazalo torej pri nas uvesti demokracije po zapadno evropskem vzoru, pa bi bilo konec težav in zmešnjav?

Najprej kruha?

Vrsta naših politikov iz Združene opozicije je teh misli. Na ves glas zahtevajo za našo državo takojšnjo uvedbo popolne demokracije, češ: »Narod naj sam pove, kako in kaj hoče!«

Ta klic podpisemo z obema rokama. Narod naj odloči. Tudi mi smo za to. Preden pa naj narod odloči, mu moramo ustvariti možnost, da bo res svobodno odločal.

Da se razumemo, povejmo brez olepšavanja: V beračiji in revščini ni svobode. Dokler bo devet desetih državljanov odvisnih od ene same desetine, ni svobode niti pri nas niti nikjer na svetu. Ako hočemo, da bo narod res svobodno izražal svojo voljo, mu moramo poskrbeti gospodarsko neodvisnost. Kajti le gospodarsko neodvisen človek bo res svobodno izražal svojo voljo.

Najprej kruha, dela, reda! Kako naj se svobodno odloči volivec, če ve, da ga gospodarsko močnejši jutri radi tega lahko požene na cesto? Na to vprašanje naj odgovore tisti, ki demagoško kriče po svobodi!

Da, tudi mi smo za svobodo, saj smo vendar ljudje. Zato pa zahtevamo na ves glas in z vsem poudarkom ozdravljenja naših bolnih razmer. Zagotoviti je treba gospodarski obstoj in razvoj kmetu, delavcu, uradniku, obrtniku, potem bo narod lahko govoril. Dokler tega ni, je narodova

beseda žalostna potvorba, ki ponižuje narod in državo.

Res vlada v mnogih državah demokracija, toda samo v takih, kjer narodi še žive primeroma v blagostanju. Kdo si upa primerjati življenjski standard angleškega delavca z onim našega bosanskega težaka ali pa bajtarskega delavca iz Slovenije? Ali pa vzemimo življenjske zahteve danskega ali pa tudi češkega kmeta — in našega, ki si marsikje niti z živinsko soljo ne more soliti jedi?

Brez kruha ni svobode

Lahko je zapeljivo govoriti in obljubljeni nemogoče. Gorje pa, če se narod zave, da so bile obljube varljive in besede prazna pena! Mi tega nismo, nočemo in ne bomo storili. Kot kmetški ljudje se zavedamo, da je treba vselej in povsod resnici pogledati hladno in mirno v oči. Če gori slamnata streha, kmeta ne reši modrovanje, da bi bila ona iz opeke ali azbesta nemara boljša. Treba je gasiti, in če ne gre drugače, tudi s silo.

So ljudje, ki nam očitajo breznačelnost in nedoslednost. Mislimo pa, da je več nedoslednosti v tistih, ki nas površno gledajo. Kot kmetškemu gibanju nam ne gre in nam nikoli ni šlo za varljive uspehe, s kakršnimi bi lahko trenutno mamili pristaše. Nam gre za to, da po svoji vesti in po svojih najboljših močeh delamo za slovensko podelje in na ta način za blagor vse države. Če moramo pri tem marsikdaj povedati resnico, ki ni vsakomur ljuba in ki je ne more vsakdo razumeti, nismo mi tega krivi. Resnica pa je bila, je in ostane tista sila, ki vodi svet. Vse drugo propade. In ena prvih resnic je ta, da brez kruha človek ne more — ne delati ne živeti!

Kriza in kmetje

Obtok denarja -- pogoj za obnovo gospodarstva

Oh, kako se časi spreminjajo! Tako je pri nas marsikdo vzkliknil v teh minulih božičnih praznikih. Včasih smo se sešli sosedje in prijatelji drug k drugemu ter se skupno v razsvetljenih hišah ob božičnem drevescu ter z mirnimi sroji darovali in si voščili vesel Božič. A sedaj je drugače. Razen nekaj brezskrbne mladine, je bilo vse, kar je pristno kmečkega, žalostno in potrto. Niti lepe pesmi božičnih zvonov nam niso prinesle zaželjenega božičnega miru. Mesto božičnih voščil nam je nanese dan pred božičem občinski sluga davčnih položnic. Davkar pravi: v osmih dneh plačaj, ako ne, pride eksekutor.

Marsikateri kmetič je slonel na svetli večer sam na svoji mizi pri brleči leščerbi ter zdihoval. Oh, kaj bo, kje bo denar! Mnogo je takih, ki nimajo svetilke, da bi mogli dostojno počastiti rojstvo Najvišjega.

Denarna stiska nas pritiska čim dalje huje, pa ne samo kočarje in kajzarje. Tudi večji posestniki, ki so bili prej trdni in dobri gospodarji, jo silno občutijo. Ti so v prejšnjih letih z um-

nim gospodarstvom, napornim delom in varčnostjo prihranili nekaj denarja. Vložili so ga v hranilnice. Obtok denarja se je ustavil, hranilnice niso več likvidne, kmečki pridelki po sramotno nizkih cenah in kmetje so prišli v silno denarno stisko.

Mnogo je takih, ki nimajo svoje dorasle družine pa odslavljajo posle in najemnike, opuščajo umetno gnojenje, orodje jim razpada, na polju se bohotno šopiri plevel, da kmetija ne donša kar bi morala.

Otroci so jim vedno bolj razcapani in bosli. Marsikatera revna ženica bi zaslužila v pletvi kakega kovača, krojača in čevljarja pa ne bi sedela brez dela v svojih delavnicah. Vzrok temu je pomanjkanje denarja. Kdo je tega kriv, preprosti kmetje ne vemo!

Razdolžitev se ne sme izvršiti na račun hranilnih vlog

Kmečka kriza je bila koncem septembra l. l. rešena, pri nas se pa o nji še vedno rešeta.

Nekateri modrujejo tako, drugi tako, tretji zopet drugače. Dobi se pa tudi brezsmiselnik, ki pravi: vse vloge in posojila naj se prečrtajo, pa bo vse poglihano. Seveda o tem ni govoriti. Kaj bi bilo za tistega hlapca, ki je pridno služil svojega gospodarja leta in leta, varčeval pri vsem, izrahljal svojo obleko, dokler je mogel pribiti nanjo kako krpo, da bi si več prislužil za onemogla leta? Prišel pa bi tat ter mu odnesel krvavo prisluženi denar. Ali bi bilo prav za tistega gospodarja, ki je s težkim srcem zapustil svoj dom, šel v daljni svet ter po ameriških tovarnah in podzemeljskih rovih tvegal zdravje in življenje, da si prisluži denar. Ob vrnitvi je vložil denar v hranilnico. Ali bi ne bila v nebo vpijoča krivica za odvzeti dinar?

Poglejmo na tiste kmečke gospodarje, ki si sami s svojimi družinami obdelujejo svoja posestva. Le ti se z napornimi deli borijo na pekočem soncu leta in leta, od zore do mraka, reducirajo svoje življenjske potrebščine do skrajnosti, a najboljši sad svojega dela prodajajo dru-

gin stanovom, da si s tem prihranijo nekaj denarja za preskrbo svojih otrok. Otroci dorastejo, a denarja, ki so ga dali v hranilnico, ni nikjer. Če ni denarja, se otroci prekrbeti ne morejo. Torej kam z njimi? Doma ne morejo biti, na kmetih dekla težko pride do službe. Ali naj se poženejo v mesta, ki so s takimi ljudmi že več ko napolnjena? Ali ni to krivično, če se bodo taki otroci, ki so garali dolga leta za svoj obstanek, morali potikati po svetu.

Če ne bo denar krožil bo stiska čim dalje hujša. Kako naj se doseže kroženje denarja, preprosti kmetje ne vemo. To morajo vedeti odgovorni čimtelji. Vemo pa, da te naše kmečke krize ne bomo nikoli rešeni, če se cene naših in industrijskih pridelkov vsaj na domačem trgu ne izenačijo. Če ne pride do tega, bo kmet od leta do leta bolj pojemal, kakor vsak živ organizem, ki mu odteka zadnje kaplje krvi. Tedaj bo pa tudi gospode konec.

Ivan Šenk, izanski kmet.

Doma in drugod

Teden domače politike

Srbski zemljoradniki in hrvatsko vprašanje

Združena opozicija pridno prireja shode po vseh krajih države, na katerih razvijajo govorniki njen program in odredajo stališče do vseh važnih gospodarskih in političnih vprašanj, ki se tičejo našega naroda in države.

Koncem decembra preteklega leta so privedili srbski zemljoradniki več zborov, na katerih je med drugimi govoril tudi podpredsednik bivše zemljoradniške stranke g. dr. Milan Gavrilović. Na zboru v Vraniču je med drugim rekel tudi sledeče:

»Moje mišljenje je, bratje, da mora Združena opozicija rešiti dve glavni vprašanji: vprašanje kruha za vse in hrvatsko vprašanje. Nedavno sem bil, bratje, v Zagrebu ter tam poldrugo uro razgovarjal z dr. Mačkom, ki mi je ob tej priliki večkrat poudaril, da se med srbskimi kmeti hrvatsko vprašanje namenoma napačno predstavlja. Jaz vam pa s svoje strani pravim, da mučijo hrvatskega kmeta iste težave kakor vas. Zato je neobhodno potrebno, da se z njim združite in da mu bratsko nudite roko.«

Narodna skupščina

Po novem letu so skupščinski odbor nadaljevali svoje delo. Odbor za proučevanje trgovskega zakona bo skoraj končal svoje delo. V podrobni razpravi je predelala večino paragrafov predloženega zakonskega načrta in se bliža koncu. Mnogo določb predloženega zakonskega osnutka je bilo spremenjenih v smislu predlogov odborove večine.

Odbor za proučevanje zakonskega osnutka o gospodarskih zadrugah je pričel v podrobni debati razpravljati o prvem paragrafu, ki je pač najvažnejši. Obširne razprave so se vodile o tem kaj je sploh zadruga in kakšne naloge ima. Poleg tega se je temeljito obravnavala določba prvega paragrafa o takozvanem čvrstem računuc, ali kako izvršujejo zadruge svoje posle in kako posreduje med svojimi člani in odjemalci ali potrošniki. Prvotne določbe zakonskega osnutka so bile v teh točkah spremenjene in njihove trdote nekoliko omiljene. Za naše produktivne, nabavne in prodaje zadruge so te določbe od obstojne važnosti. Gre namreč za to, ali naj zadruge sprejemajo od svojih članov pridelke proti takojšnjemu plačilu in po dnevni ceni, ali naj jih prejema-jo le v komisijsko prodajo in

da se napravi obračun z zadrugarji šele po prodaji blaga. Vse naše produktivne zadruge prej- majo pridelke od svojih zadrugarjev za takojšen denar po dnevni tržni ceni. Redko kakšna zadruga posluje v komisijski prodaji in je bil od ogromne večine zadrug proti taki določbi izražen odpor. Na podlagi temeljite, stvarne in utemeljene kritike je bila tudi določba o čvrstem računuc nekoliko spremenjena.

V splošnem vlada za združni zakon veliko zanimanje, kar je povsem razumljivo, saj se tiče največjega in najvažnejšega dela našega naroda, to je kmetkega ljudstva.

Razprave skupščinskih odborov se nadaljujejo in bodo v kratkem predložili svoja poročila o predloženih zakonskih načrtih narodni skupščini. Prihodnje dni bo narodna skupščina izročila finančnemu odboru tudi zakonski osnutek o proračunu za leto 1936/37.

Društvo vlagateljev

je bilo ustanovljeno v Novem Sadu, ki se poteguje za vzpostavitev likvidnosti denarnih zavodov in za nedotakljivost denarnih vlog v denarnih zavodih. Društvo je poslalo vladi obširno spomenico, v kateri se protivi novemu načrtu razdolžitve kmetških dolgov. Ta načrt predvideva namreč dolgoročno odplačevanje kmetških dolgov potom obveznic z 1 do 2% obrestno mero. Vlagatelji bi dobili mesto denarja obveznice. Domneva se da bi te obveznice padle takoj na 15% nominalne vrednosti. To se pravi, da bi v tem slučaju vlagatelji zgubili nič manj kot 85% svojih prihrankov.

Taka rešitev bi pomenila propast hranilcev in vlagateljev ter pravi raj za špekulante. Kajti špekulanti edini so še, ki imajo denar in oni bi žež noč obogateli, nakupujoč obveznice po smešno nizki ceni. Istočasno z vlagatelji bi bili uničeni tudi denarni zavodi.

Milijonarji so pravočasno dvignili svoje vloge, a v denarnih zavodih so zamrzile vloge le malih vlagateljev, ki jih je preko dve tretjine, kakor je ugotovila statistika. Zato se ne more niti zamisliti, kako bi mogla država že itak težko prizadete vlagatelje še z obveznicami pritisniti ob steno. Kaj takega ni storila niti ena država v Evropi.

Razdolžitveni dinar

Kako naj se torej izvrši vsesplošna razdolžitve in kako naj se oživi denarne zavode. Društvo vlagateljev se pridružuje znani resoluciji

Združnih zvez, ki predlagajo, da izvede razdolžitve država z razdolžitvenim dinarjem. Ta predlog smo mi že v »Kmetškem listu« objavili in je našim čitateljem znan. Rekli smo tudi ob tej priliki, da se s predlogom strinjamo in da smatramo le ta način razdolžitve za uspešen, ki bi rešil istočasno tudi likvidnost denarnih zavodov in nudil nove kredite našemu gospodarstvu.

Vsekakor je jasno, da sili s stopnjujočo se krizo vsesplošno razdolžitveno vprašanje vedno bolj v ospredje. In čim dalj se odlašja, tem težja bo rešitev. Če bi pred letom dni zadostovali 2 milijardi dinarjev, so danes že štiri premalo.

Luknja v vodo

V »Kmetškem listu« smo že nekajkrat poročali o borbi agrarnih interesentov v Kostanjevici na Krki za zemljo. Rekli smo že, da je na tamošnjem veleposestvu oddvojenih 228 ha obdelovalne zemlje za svrhe agrarne reforme, ki je bila razdeljena med 330 najrevnejših kmetških družin. Seveda so potrebe veliko večje in je najmanj še enkrat toliko malih kmetov, ki so zemlje nujno potrebni, a je zaradi pomanjkanja niso mogli dobiti. Nekaj bi je še bilo in bi bilo potrebno razdeliti vsaj še one eklave, ki bi se dale koristno oddvojiti za agrarne interese brez škode za veleposestvo.

Da bi se moglo doseči čim več uspehov, so si agrarni interesi izvolili agrarni odbor, ki je zastopal interese malih kmetov, opozarjal na vse okolnosti agrarne interese ter stal v stalnih stikih z zvezo slovenskih agrarnih interesentov. Odbor se je boril za popolno izvedbo agrarne reforme na kostanjeviškem veleposestvu in res dosegel velike uspehe.

Kakor povsod na svetu, a prav posebno še pri nas Slovencih se je tudi pri tem težkem in požrtvovalnem delu našlo polno zavistnežev in hudobnih ljudi, ki so začeli rovariti proti agrarni reformi in proti agrarnemu odboru v Kostanjevici. Povod za to rovarjenje je dalo dejstvo, da je bilo za občino oddeljenih tudi onih 5 oralov najlepše zemlje, ki jo je uživalo župnišče. Župnišče ima veliko posestvo. Preveliko, da bi ga mogel sam obdelovati. Pravično in pošteno je bilo, da se je teh 5 oralov namenilo za najrevnejše občane, ki bi si radi postavili na zdravem in suhem svetu vsaj majhen krov nad glavo. Vsa občina je odobrvala in podpirala tako delo in bila hvaležna agrarnemu odboru za neustrašen in odločen boj v tej zadevi. Le majhna peščica ljudi ni bila zadovoljna. Na prste bi jih lahko prešteli. V svoji brezumni borbi proti agrarni reformi so zahtevali žrtve. Agrarni odbor mora pasti. Polovič in Čuk ne smeti komandirati, ker sta si priborila veliko zaupanje s svojim delom za bahtarje in male kmete.

To in ono

Strahovit požar je izbruhnil pretekli teden v Petrogradu, bivši ruski prestolici. Število mrtvih in ranjenih je veliko, škoda ogromna.

Bogata dediščina. Pristojna sodišča na Madžarskem in v Avstriji so te dni razsodila spor o bogati dediščini po nekem madžarskem državljanu, ki je umrl v Avstriji. Dediščina znaša nič manj kot 32 milijard dinarjev in je bila prisojena neki budimpeštanski rodbini Weissberger.

Nemške državljanke mlajše kot 18 let ne smejo živeti izven mej nemške države brez predhodnega dovoljenja Zveze hitlerjevske omladine.

Zunanje - političen pregled

Položaj v svetu je bil tudi ta teden — kakor zadnje čase sploh — poln napetosti in zanimivih dogodkov.

Nejasnost in nervoznost, ki vlada v svetu že izza lanske jeseni, se je morda še povečala. Vso Evropo vznemirja

abesinsko-laški spor.

Vojna, ki je izbruhnila v Afriki, je po vsej priliki neljuba celo tistim, ki so jo sprožili. Bajka o zmagah belopolte armade se je močno razblinila in skrčila. Črнопolti Abesinci so pokazali odpornost, s kakršno Evropa ni računala. Italija ima sedaj skrbi čez glavo. Njene gmotne in človeške žrtve so velike, uspeh pa je ves zavil v megleno bodočnost in je čisto negotov.

Anglija

je nenadoma postavljena pred usodno odločitev. Prevelika zmaga Italije bi ji ne bila ljuba, prav tako ji pa tudi ni všeč premočna udarna sila

Novi režim na severnem Kitajskem. Slika je posneta v glavnem stanu kitajskih avtonomistov,

črnih Abesincev. Pomisliti je treba, da temelji angleška sila in bogastvo na — kolonijah. Abesinska zmaga pa bi utegnila roditi za Anglijo kaj neprijetne posledice, zlasti prebujenje drugopolitih ljudstev: črncev, Indijcev itd. Zato se v Angliji borita dve struji: ena, ki želi s strogimi ukrepi hitro spraviti laško-abesinski spor s sveta, in druga, ki bi rada zbarantala kakorkoli, da bi le ne bilo polomije. Angleški zunanji minister Eden in tudi angleški parlament sta v težavnem položaju.

Italija

stoji pred življenjsko-vажnim vprašanjem: Ali v Afriki zmagati in si tako odpreti tla in možnost za preživljanje lastnega človeškega presežka, ali pa doma pasti v razmere, ki jim nihče ne more napovedati obsega in konca. Zadnji teden je laška armada v Afriki doživela občutne neuspehe. Bombardiranje raznih bolnišnic, ki so jih osnovala odposlanstva Rdečega križa poedinih evropskih držav, je vzbudilo precej nevolje proti Italiji. Z naporom skrajnih sil je sedaj odšla nova pomoč v Afriko, Abesinci pa vedno bolj pogumno zatrjujejo, da se bodo vztrajno borili proti Italiji.

Franciji

se je v zadnjem tednu posrečilo, da je omilila ali vsaj odgodila zahtevo po petrolejski sankciji proti Italiji. Medtem ko je bil še nedavno po-

25 km vzhodno od Pekinga. Na sliki sta Jin Jung in njegov tajnik Ši-Sungruei, vodja avtonomistov

ložaj tak, da je bilo že za začetek februarja pričakovati prepovedi uvoza petroleja v Italijo, so zdaj ti glasovi utihnili in je vsa zadeva — zvo-denela.

Avstrija

je postala nervozna in tiplje sem in tja. Nena-doma je začutila potrebo, priti v bližje stike z Malo antanto. Kajti angleški in francoski pritisk, oba sta močna, laška stvar pa precej nego-lova.

Sredozemsko morje

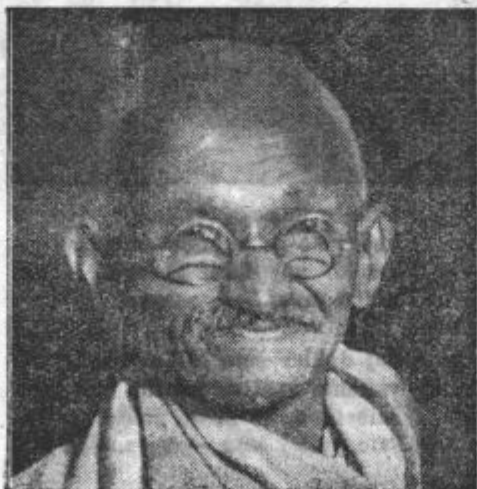
je za Anglijo pot v Indijo, njeno najvažnejšo kolonijo. Zato Anglija in Francija posvečata vso pozornost temu vprašanju. Mornarici obeh držav se pridno gibljeta po Sredozemlju, kar seveda dela v Italiji nemirno kri.

Grčiji

je baje Anglija obljubila finančno pomoč in razne druge ugodnosti zato, da ji prepusti nekatera pristanišča. Menda bo Grčiji ponudba dobrodošla in se je bo oklenila.

Na Daljnem vzhodu

spor narašča. Rusi se pridno pripravljajo — ozi-roma so že pripravljeni na japonski napad. Ruski vodja vzhodno-sibirske armade je pred kratkim prav bojevito govoril proti Japoncem. Ruski proračun za narodno obrambo bo znašal letos

Ghandi, vodja gibanja za indijsko neodvisnost, je bil pred kratkim na smrtni postelji, vendar smrt ne privošči Angležem preveč brezskrbnosti in je šla — mimo Ghandija. Vzlic visoki starosti je žilavi mahatma (svetnik), kakor ga imenujejo Indijci, bolezen premagal in bo nemara še marsikateremu Angležu povzročil sive lase.

6 milijard rubljev in ga je med letom mogoče povežati na 8 milijard. Ze te velikanske številke povedo dovolj. Vsi stroški za vojsko bodo menda dosegli v letu 1936. celih 14 milijard rubljev. To pove več kakor dolgi članki.

Tak je položaj in verjetno je, da bi svet strmoglavil v novo svetovno klanje, ako bi se ne zgrozil pred strahotnimi — posledicami.

Vatikan in Italija

Zgodovina še ne pomni, da bi kdaj tesneje in bolj prijateljsko sodelovala Vatikan in Italija, kot se to godi danes, ko je fašizem pričel vojno z Abesinijo. Italijanska duhovščina od najvišje do najnižje je Italiji izredno naklonjena ter z vso vnemo sodeluje pri najrazličnejših akcijah v korist italijanske vojne. Goreče je priporočala svojim vernikom, da podpisujejo notranje posojilo in sama je uvedla zbirke zlatih predmetov za fašizem. Moralno in materialno se je duhovščina postavila na stran fašizma.

Angleški listi poročajo, da se je Mussolini te dni obrnil na Vatikan (papežovo državo) za posojilo, da bi nakupil v Nemčiji večjo količino bencina. Vatikan ima namreč v Nemčiji kakih 80 milijonov dinarjev zamrznjenih kreditov. — Ta denar izhaja iz takozvanega Petrovega novčiča, ki so ga katoliški verniki naklonili papežu, pa ga nemške oblasti ne puste poslati Vatikanu. Mussolini bi rad s tem denarjem nakupil bencina, Vatikanu bi pa plačal 20 milijonov papirnatih lir.

Nemški Judje v Ameriko

Hitlerjeva vlada si je postavila kot svojo najvažnejšo nalogo, da očisti nemški narod Judov, ki jih dela krive za vse nesreče in poraze Nemčije v svetovni vojni in pozneje. Judom je prepovedano ženiti se z Nemkami. Jud ne more biti nemški državljani in ne more dobiti nobene državne službe. Jud ne sme kupovati nemške zemlje itd. Vse te odredbe vsebujejo zakoni, ki jih je Hitler izdal proti Judom. Poleg tega so Hitlerjevi izgnali iz Nemčije preko 500 tisoč Judov. Na Angleškem se je ustanovilo posebno društvo za pomoč izgnanim nemškim Judom. To društvo proučuje sedaj načrt, kako bi izgnane Jude naselili v Ameriki. V to svrhu bo predsednik društva odpotoval osebno v Ameriko in tam proučil to vprašanje.

Uspehi abesinskih čet

Abesinski vojaki so zelo navdušeni nad velikimi uspehi, ki jih je dosegla njihova armada v poslednjih borbah z Italijani. Abesinci so zaplenili poleg obilnega drugega orožja tudi 24 najmodernejših tankov. Iz njih je organiziral abesinski cesar poseben oddelek, ki ga bo pridobil abesinski armadi. Abesinski tanki se bodo udeležili že prihodnje ofenzive proti Italijanom.

Pomorska konferenca v Londonu

V Londonu zaseda te dni pomorska konferenca, katere se udeležujejo Angleška, Francoska, Italija, Amerika in Japonska. Konferenca naj bi dosegla omejitev oboroževanja na morju. Izgledi so jako majhni, ker zahtevajo Japonci enakomerno mornarico, kakor jo imajo Amerikanci ali Angleži. Amerika in Angleška odločno odklanjati japonske zahteve. Na podlagi Washingtonskega pomorskega dogovora imajo Japonci sedaj pravico zgraditi na vsakih 5 ameriških ali angleških vojnih ladij 3 svoje. S tem razmerjem niso Japonci več zadovoljni. Izgleda, da bodo Japonci v kratkem zapustili londonsko konferenco. Verjetno je, da bodo po odhodu Japanske povabljeni v London Rusija in Nemčija.

Povem vam, da se varujte ljudi, ker oni vas bodo pošiljali pred sodišča in v vaših cerkvah vas bodo pretepali. Gonili vas bodo pred namestnike in pred kralje vsled mene, da boste pričali za mene pred njimi in pred pogani. Mat. 10. 17.

Kmetska mladina

I. N.:

Na cesti

Raztrgan v srcé
po cesti sem šel,
da bi zakril gorjé
sem vriskal in pel.

Skozi jasne oči
nisem videl krivice,
vse zlobno molči,
čemu iščem pravice!

S trdom sem
umel položaj,
zdaj tudi vem,
da moram v kraj.

Krvavam žrtvam
se temnik reži,
novim krivicam
v zlobi preži.

Naj grem sedaj
na kriva pota,
v svetli raj,
kjer ždi togota!

Meni naj bi strli
mogoče polet srcá,
ali nikdar zavrlí
ne boste razmah duhá.

V zakonu, so rekli,
tako pisano stoji,
muke in trud težki
se z muko ohladi.

Zato sedaj grem
čez blato svetá,
bom trpečim hladil
vsa nova gorjá.

Birčna vas

Izredni občni zbor našega Društva kmetijskih fantov in deklet je bil dne 29. decembra 1935. Mesto odstopivšega predsednika tov. Goloba je bil izvoljen Franc Hrovatič, G. Lakovniče št. 4. Namestnik je Šurla Janez, G. Lakovniče št. 12. Novi tajnik je tov. Perše Ignacij, Birčna vas št. 18, blagajnik tov. Kastelic Franc, Jane št. 2. Odborniki: Jenič Angela, Brunar Jože, Šurla Alojz, Zupančič Marija, Poljak Marija, Šuštaršič Anton, Jenič Franc, Golob Franc.

Borejci

Novo ustanovljeno Društvo kmetijskih fantov in deklet v Borejcih obvešča o izidu občnega zbora, ki je bil sklican dne 29. novembra 1935, sledeče: Predsednik pripravjalnega odbora tov. Flisar Franc otvori občni zbor z dnevnim redom: 1.) Otvoritev. 2.) Volitve odbora. 3.) Slučajnosti. 2.) Volitve. Vložena je bila samo ena lista, ki je bila po kratki debati izglasovana. Lista je sledeča: Predsednik: Gjergjek Matija. Podpredsednica: Ciglar Marija. Tajnik: Flisar Franjo. Blagajnica: Kolmanič Ema. Odborniki: Sinic Bela, Gjergjek Franc. Revizorja: Ciguth Koloman, Suij Jožefa. 3.) Glede višine članarine je bil izglasovan predlog Din 0'50 mesečno. Novoizvoljeni predsednik je po običajni formalnosti zaključil občni zbor.

Naše mlado društvo je imelo svoj prvi društveni sestanek v tem letu dne 7. t. m. S prísrčnim tovarštvom ter medsebojnim prijateljstvom smo se pozdravili želeč si vso srečo in mnogo uspehov na organizatornem polju v novem letu. Ob tej priliki smo si tudi med seboj prisegli, da nam nobena »zahrbtnost« ne zruši našega vzgojnega kulturnega in prosvetnega dela. Noben vihar nam ne izruje korenin, na katerih stoji in raste naš kmetjsko-mladinski pokret.

Sklenili smo, da povabimo vso dobro mislečo mladino v naš krog k sodelovanju in izvrševanju naših idejnih ciljev, ki smo si jih vtisnili na zeleni prapor. Pokažimo, da se hočemo tudi mi kmetjski fantje in dekleta usposobiti za javno življenje, zravhati svoje hrbtenice in ne kloniti pred nikomur. »V slogi in delu vstajamo.«

Medvode

Tukajšnje Društvo kmetijskih fantov in deklet je zadnjo nedeljo uprizorilo v Sokolskem domu Cankarjevo dramo »Kralj na Betajnovi«.

Igralci in igralko so bili sami kmetjski fantje in dekleta, ki so večinoma prvič nastopali na deskah. Vživeli so se z velikim umevanjem v svoje vloge in so skušali podati vse, kar so v tej

pretresljivi drami doumeli. Nekatere vloge, zlasti Nino in Krneca, so odigrali mojstrsko, a tudi v splošnem niso bili slabi.

Z lepim obiskom so Medvode pokazale, da razumejo vzorno stremljenje naše mladine. Tako je prav. V skupnem delu — k skupni zmagi!

— Dihanje. Odrasli dahmemo po 18- do 20-krat, dojenčki pa po 40 do 50krat na minuto. Otroci so torej tudi pri dihanju bolj čvrsti kakor odrasli.

— Kalorija. V spisih o prehrani čitamo večkrat o kalorijah. Kalorija je količina toplotne energije, ki je potrebna, da se dvigne temperatura.

Vel. Obrež pri Dobovi

Pododbor »Zveze kmetijskih fantov in deklet« za krško-brežiško okrožje je priredil pri nas v dneh 7., 8. in 9. januarja II. prosvetno-gospodarski tečaj za fante. V prijazno vasico, ki meji na sosednjo Hrvatsko je prihitelo k otvoritvi 7. t. m. dopoldne okoli 40 udeležencev, zastopniki raznih organizacij in domači vaščani. Tečaj se je vršil v dvorani »Gasilnega doma« in ga je otvoril tajnik »Pododbora« tov. Danev Jože, ki je naglasil pomen tega tečaja za kmetjsko mladino. Za njim je še govoril predsednik »Zveze kmetijskih fantov in deklet« tov. Ivan Kronov-

šek živahno pozdravljen od vseh navzočih. Predavatelji so razpravljali o združništvu, živinoreji, prvi pomoči živini, higijeni kmet. vasi, nalezljivih boleznih, vedenju in nastopu, dramatik, državljanski vzgoji o organizaciji društvenih prireditelj, društvenih dolžnostih itd.

Tečajniki so z zanimanjem sledili predavanjem in nagradili vsakega predavatelja z dolgim odobravanjem. Gas. dom je bil v teh dneh poln življenja, pa tudi vas je čutila, da si v njeni sredi ustvarja mladina pot za boljšo bodočnost. Pred zaključkom so se tečajniki fotografirali ter so se jim pridružile tudi članice domačega društva. Skupina, ki se je zbrala, da si vtisne v spomin na dneve svojega kulturnega dela, je jasno pokazala, da ona prva sledi slogi našega kmetjskega naroda

K zaključku tečaja se je zbralo tudi veliko število domačih sovaščanov, ki so napolnili prijazno dvorano »Gas. doma«, ki je hkratu tudi njihov kulturni dom in pokazali svojim mlajšim tovarišem solidarnost za skupne interese naše vasi.

Z naročilom, naj tečajniki delujejo za skupno slogo in napredek kmet. naroda je tov. tajnik zaključil nad vse uspeli tečaj. Iz fantovskih in dekliških grl se je oglasila domača pesem in vriski. Tamburaški odsek je odigral več narodnih komadov, nakar so se mladi kmetjski prosvetarji razšli s polnim prepričanjem: V delu in slogi vstajamo!

Ljudsko igro: »ZA GRUNT« naročajte na naslov: Redenšek Ivan, Domžale.

Mlada greda

Naša Anka

Takale je naša Anka,
kadar se prav kisko emeri,
vendar naj nikar ji tega
nihče preveč ne zameri.

Saj dokler smo bili majhni,
vsi smo radi se jokali,
žalost pa, resnično žalost
šele potlej smo — spoznali.

Anka — kakor vsi mi drugi —
pojde isto pot za nami:
Ko bridkost bo najbolj grenka,
ne utolaži je s solzami.

Naj le joka mala Anka!
Dokler hujše ni nesroče,
mamica jo potolaži
in zjasni nebo se sreče.

Ljuba teta Meta!

Dolgo je od tega, ko sva Ti zadnjič pisale in se Ti zahvaljujemo za papigico, katero sva dobile glasom Tvojega pisma od 22. septembra.

V veselje je bila papiga nam vsem, a še bolj smo pa bili žalostni, ko nam je kot kača izginila iz kletke. Tudi ni čuda, ko so bile žice zelo mehke, si je ta spaček z lahkoto napravil pot v svobodo. Seveda, dobili papige nismo več; pač smo pa sprosil tatka, da je v najhujšem nalu v nedeljo sedel na kolo in šel iskat v Rožno dolino tistega devetaka, kateri Ti dobavlja papige. Tati se je sicer izgovarjal, da ne vé, kje bi prodajali papige, pa sva mu mé povedale za ta naslov. Potem se je pa res takoj odpeljal tja. Pri 9. Devetaku je kupil lepo papigico, ki je pa žal, prestara za učenje. Mladih pa ravno takrat ni imel. Nič kaj se ne moreva pohvaliti z njo, ker je zelo plaha in vščipne prehudo. Najini mamei se je gnojilo, tako jo je. Veliko bolj vesele bi bile, če bi imele mlado, ki bi bila lahko prosta.

Sedaj Ti pa morava sporočiti, da smo imeli vsi angino. Ker je pa to nalezljiva bolezen, se tudi nisva upali Tebi pisati. Pa tudi nisva hotele zato, ker sva hotele dati z molkom nekaj prostora tudi ostalim Tvojim koticarjem. Upava, da nama ne zameriš. Sicer pa je najina sestra Danica med tem časom enkrat pisala, pa ni prejela odgovora. Zato je pa užaljena in res, kar smilila se nama je, ko ni čitala njenega pisma. — Pa še vedno upa, da bo prišla na vrsto. »Tuhtala« je, kakšno knjigo ji bo teta poslala. Torej teta Meta, če nočeš, da se boš zamerila tudi nama, moraš kar v nedeljo objaviti najino pismo in seveda tudi Tvoj odgovor.

Te lepo pozdravljata

Alma in Vanda Šuffaj,
Milčinskega 14.

Dragi dekleti!

Upam, da bosta zdaj zadovoljni. Pismo sem objavila. Vajine angine se pa ne bi nič bala. Seve, saj sem tudi sama bila bolna. No, zdaj je minilo. Pišita še
teti Meti.

Naročajte »Kmetijsko Matico« !

Novice

25letnico poroke

je obhajal na Sv. Tri kralje kmet in narodni poslanec tovariš Albin Koman, naš dobri prijatelj ter zvest pristaš kmetske misli in kmetskega pokreta od njegovega početka, v najožjem krogu svojih prijateljev. Pred 25 leti je prevzel domačijo, malo kmetsko posestvo po svojem očetu v Vižmarjih nad Ljubljano. V očetovi hiši so bili doma prvi mizarji, obrt ki danes slovi daleč preko meja naše ožje domovine in ki je pritisnila svoj pečat šentviški občini.

Svojo življenjsko družico si je naš Albin izbral pri sosednih Pipanovih. Razumela sta se in v družinski slogi, delu in trpljenju gradila svojo domačijo. V lepem krščanskem, kmetskem in narodnem duhu sta vzgajala svojo družino in jo navajala k poštenemu in pridnemu delu. Poleg obilnega kmetskega dela se je jubilent udeleževal tudi kot živinozdravniški pomočnik in pomagal povsod kamor so ga klicali. Ni žalil časa. Najsibo ponoči ali podnevi, vedno je bil ljudem na razpolago. Pa kaj bi govorili, saj je naš Albin tudi sedaj isti kot je bil. Nič se ni spremenil. V nesreči in potrebi vsakomur pomaga. Zato je krog njegovih prijateljev velik. Vsi jima ob tem življenjskem jubileju prav od srca čestitamo in želimo, da jima bo sreča naklonila obhajati v enakem zadovoljstvu zlato poroko.

× 13.463 grešnikov je doslej delalo pokoro v mariborski kaznilnici, ki so jo začeli graditi leta 1884. In je bila dozidana l. 1889.

× V Bevčah pri Velenju je neki fant nagovarjal delavca Jakoba Kovača, naj bi nekoga ubil. Dal mu je puško in mu obljubil 1000 Din nagrade. Delavec pa se je skesal in javil zadevo orožnikom. Fanta so zaprli.

Zakaj se je tako ustrašil?

Ker tako umazane vode pri perilu še ni videl nikdar. Ali je njegovo perilo res tako zelo zamazano? Bog obvaruj! Gospa Ivanka takoj pojasni uganko. Terpentinovo milo Zlatorog ima v svoji obilni, gosti in beli peni to izredno moč, da izvleče iz perila vso nesnago. Čim čistejša je perilo oprano, tem temnejša je voda.

Zlatorogovo TERPENTINOVNO MILO

Novi zakonski predlogi. Vlada je pričela proučevati zakonska načrta o sodnikih in o elektrifikaciji, ki ju namerava predložiti narodni skupščini v prihodnjih dneh.

Premestitve. Pretekli teden je bil objavljen seznam premeščenih učiteljev in učiteljic. Njih število znaša preko 150.

V Konjicah so pokopali znanega narodnjaka in poštenjaka Martina Ogorevca, ki je umrl v visoki starosti 89 let.

Zadeva »Kmetijske eksportne zadrug« je bila pred mariborskim sodiščem v ponedeljek končana. Zaradi prevar z zavarovanjem ljudi sta bila obsojena Krištofič na 7, Kenda pa na 9 let robije.

× V Trnovskem vrhu pri Ptujju je postal žrtev fantovskega pretepa Karl Zajko. Dva osumljenca so zaprli.

Od danes naprej snežke svetovne znamke »Tretorn« št. 35—38 po 10 in 15 Din ter moške in ženske galoše vseh velikosti po 29— Din. Stermecki, Celje.

× V Dobrunjah je po odloku bana dr. Natlačena razrešen ves občinski odbor.

Agrarni interesi so imeli preteklo nedeljo sestanek v Notranjih gorica. Narodni poslanec Milan Mravlje je poročal o stanju agrarne reforme, kar se tiče veleposestva ljubljanske škofije. Na tem posestvu je najbolj pereče vprašanje pravilna odmera davkov, na podlagi nove odmere in pomaknitev zemlje iz 6. dobrotne razreda v 7., kar bi za polovico znižalo odškodnino.

× Šmarje-Sap je pretresla novica, da si je radi bede v obupu končal življenje Anton Zitnik, zavarovalni agent »Vzajemne zavarovalnice«. Pokojnik je bil blag in dobrončen človek, a ni mogel nikjer dobiti nobenega zaslužka. Poleg vdove žalujejo za njim tudi tri hčere in en sinček. Pokojnikov brat je duhovnik. Naj bi pristojne činitelje vzdramila vsaj ta presunljiva nesreča, da pomagajo ubogi družini, če že rajnemu niso — mogli!

× Škof dr. Gregor Rožman, ki se je izza jeseni mudil v Ameriki, se je vrnil v Ljubljano.

»Saprament, tega ne bi bil nikoli verjel, da zmora ta majcena cerkvice petkrat odmev!«

Mati ni zinila niti besedice več. Samo dolgo, dolgo je strmela v mrtvo. Kdo bi mogel popisati, kaj vse se ji je zdaj podilo po glavi? Končno je potegnila samostanskega hlapca za rokav na jopiču:

»Jakob, res misliš, da je v resnici mrtva?«

»Čemu naj neki ne bi bila mrtva,« je v odgovor odvrnil hlapec in je brez umevanja buljil v mater. Čez malo ga je mati spet potegnila:

»Jakob! Z vekami utriplje! Zdaj spet!«

Hlapec nekaj časa ostro motri mrtvo, nato reče:

»Tu nič ne utriplje. Tukaj je gospa mati lahko čisto mirna!«

Hlapec je videl prav. Mati pa si ni dala vzeti tega, da je še življenje v njenem otroku. Tedaj vzame hlapec oguljeno puhasto pero izza svojega kastorca in ga podrži mrtvi prav pred usta in nos:

»Gospa mati: Ako bi bila v njej le še iskrica sape, bi se morala vendar zganiti vsaj kakšna izmed teh drobno majhnih puhovih kosmic. Zadržite zdaj, gospa mati, svoj dih in pogledite, če se kaj gane na puh!«

Mati se je sklonila čisto nad mrtvo, je pridržala dih in je željno motrila puhasto pero. Čez čas je rekla:

»Nič. Nobena kosmica se ne gane!« In se je počasi dvignila s tal.

»No torej,« je pomrmral hlapec in si spet zataknil puhasto pero za klobuk.

čmerikavo odštorkljal skozi vežo. Ko je njegov težki korak utihnil na mrzlih škrle in so se vrata zaloputnila, je nastala v veži tišina, da bi človek miško slišal. In vendar je nekaj strahovito kriknilo.

Mati je stekla k samostanskemu zvoncu in je potegnila za rjasti ročaj, da je zazvonilo kakor bi bilo plat zvoná.

Prestrašena je prihitela vratarica.

»Sestra prednica naj pride!«

Ko je prišla sestra prednica, je dejala mati:

»Častita sestra! Vratice odpreti! H koncu gre!«

»Uboga mati! Hudo je... hudo! Toda pri nas imamo strogo klavzuro. Dajte to žrtvovati...!«

»Ne morem nič več!«

»Glejte, vi ste vendar tako pobožna mamka! Mislite na Bolestipolno, kaj je pretrpela ona... S sedmerimi meči prebodeno srce...!«

»Njej je bilo laže kakor meni! Smela je stati pod križem pri svojem sinu! Odprite...!«

»Če pa ne smemo! Saj ste vendar prej vedeli, da je naš red tako strog! Žrtvujte to! Dajte to žrtvovati in se vdajte v presveto voljo božjo!«

Mati je z rokami odganjala ta naplav besedi in je rekla samo:

»Sestra prednica, vi pač niste mati...«

Vrata v klavzuro so ostala zapahnjena.

Da, kljub vsej časti ni nobena šala, biti z Bogom v svaštvu.

Poslej je božja taščica preže in zalezovaje kakor tatca obkrožala samostanček s svetlo pobeljenimi zidovi in se

× V Velesovem so tatovi okradli cerkev in odnesli več zlatnine in dragocenosti.

× V Godešiču je Ludvik Mušič po nesreči obstrelil 16 letno služkinjo Marijo Ingolič iz Škofje Loke. Kroglja jo je zadela v vrat, vendar je upati, da bo dekle okrevalo.

× Na Grubišem polju so vlomili v cerkev sv. Jožefa in odnesli 2 keliha, ciborij in monštranco.

Varno naložite svoj denar pri

HRANILNICA KMEČKIH OBČIN V LJUBLJANI

Miklošičeva cesta št. 19. V palači Vzajemne zavarovalnice

Telefon 2-93 — Ček. račun 10.545

Hranilne vloge na knjižico, stalno razpoložljive, sprejema in jih obrestuje najugodnejše. Večje stalne vloge z odpovedjo po dogovoru. — Zavod je pupilarno varan, ker jamči zanj 16 večjih kmečkih občin z vsem svojim premoženjem in z vso svojo devčno močjo, ter je stalno pod nadzorstvom banškega komisarja. Uradne ure za stranko so od 8. do 12. ure dopoldne.

V planini Hudi konec pri Kamniku se je smrtno ponesrečil 75letni prevžitkar Blaž Golob iz Županjih njiv. Šel je bil s košem v planino po seno. Ker se ni vrnil, ga je šlo 6 fantov popoldne iskat. Po dolgotrajnem napornem iskanju so ga pozno ponoči našli mrtvega pod skalo s polnim košem sena kraj sebe. Strmoglavil je bil čez skalo v globino 40 metrov.

V Zg. Jablanah je požar pri posestniku Jožefu Kovačiču uničil gospodarsko poslopje z vso zalogo krme in slame in z vsem gospodarskim orodjem.

Pri Korovcih je skušal prekoračiti državno mejo 20letni Jožef Miholič, ki je bil na dopustu pri materi v Gradcu. Hotel se je vrniti k stricu v Korovcih. Službujoči graničar ga je pozval, naj obstane. Fant je začel bežati, a graničar je ustrelil v zrak. Ker tudi na opozorilni strel mladenič ni obstal, je graničar ponovno streljal in zadel bežečega tik pod srce. Miholič se je mrtev zgrudil na tla.

× V Mezgarjih pri Sarajevu je žena delavca Mijatovića povila trojčke, oziroma trojčice.

Mati in vsi trije otroci so zdravi, očetu pa so se potrojile skrbi za bori košček vsakdanjega kruha.

Pri Polhovem gradu se je v kamnolomu Dvor hudo ponesrečil delavec Josip Zdešar. — Prepeljan je bil takoj v ljubljansko bolnišnico, vendar mu tudi zdravniška spretnost ni mogla oteti življenja in je še isto noč podlegel poškodbam.

Potres so čutili prejšnjo sredo zvečer po raznih krajih bivše Štajerske in tudi drugod. Lahkoverneži so spravljali ta naravni pojav v zvezo z luninim mrkom in so seveda skušali tudi prerokovati. Potres, ki ga je tu in tam spremljalo podzemsko bobnenje, pa ni nikjer napravil nobene škode. Kakor pravijo učenjaki, je bilo središče potresa nekje v vzhodnih Alpah, torej na Tirolskem ali pa v Švici.

Igra narave. Odvetnik dr. Gorišek iz Sv. Lenarta v Slov. goricah je nedavno ustrelil fazana, ki je bil pol fazan, pol petelin, bržkone mešanec domače kure in divjega fazana.

Ponarejeni denar se še vedno pojavlja po raznih krajih, zlasti v Ptuj in Maribor. Zato bodite previdni in po prejemu vsak sumljiv kovani denar pokažite oblasti, da se izognete nepotrebnim sitnostim in tako pomagata izslediti krivce.

TISKOVINE
vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA ŠT. 23
Tel. 25-52. Telegram: Tiskarna Merkur.

Dopisi

Volitve v Mošnjah

»Gorenjec« je posvetil že dva dolga članka občinskim volitvam v našem kraju. Njegovim zmetničenim zavijanjem se naši volilci, po domače povedano: smejejo. Kajti ni človeka v naši občini, ki bi mogel tako zlobno lagati kakor »Gorenjec«, ko trdi, da je lista g. Tonejca Valentina lista JNS. Lista g. Tonejca Valentina je izključno le gospodarska, kajti trezni in preudarni gospodarji smatrajo strankarstvo za grobkop našega naroda. Mi tovariša iz Kranja razumemo. Za svojega kandidata je prisiljen delati veliko reklamo, kajti izgledi na zmago so zanj zelo slabi, da ne rečemo, naravnost porazni. Prisiljen je, posluževati se grobih fraz in mamečih nazivov. Toda, če hočemo govoriti resnico, moramo poudariti, da se naš kmet in delavec ne menita za mučenike, ker te mučence dobro poznata in imata o njih svojo sodbo, ki je ne more spremeniti še tako lažniva kričavost.

Volitve bodo! Nič hudega! Naših mož in fantov ne bomo poučevali, koga je treba voliti, ker sami prav dobro vedo, kdo je delal občanom v korist in kdo je hotel pri občini zaslužiti. Vedo tudi za primer iz bližnje občine, za primer, ki kriči do neba in zahteva pravične sodbe. Nam je sirova in prostaška agitacija odvrtna. Mi cenimo odkritosrčnega, delavnega, poštenega in značajnega moža, sovražimo pa laž, hinavščino, zakrknjenost, grabežljivost in neznačajnost. Nasprotnikom, ki po shodih in v agitaciji od osebe do osebe zlonamerno govore o raznih naših oseb in podjetjih, ne bomo sledili z nečednim klepetanjem in zlobnim obrekovanjem, dali jim bomo priliko, da svoje neresnične trditve dokažejo pred sodiščem. Vemo, da bodo zopet kričali o mučenikih. Nas taki mučeniki prav nič ne zanimajo. Naša pot je ravna, zahtevamo pošteno

je plazila pa dolgi, slepi uličici, ki se je ob njej vlekle stransko pročelje.

Ozko okence tam zgoraj na desno roko je bilo tisto, s spuščeno zaveso iz sivega sukna in z medlo prosevačim odsvitom luči. Mati je strmela z zvezdovelikimi, zverinsko poželjivimi očmi tja gori v okno. Stegovala je vrat in se vzpenjala na prste kakor bi se hotela popeti prav gori do obzidka.

Potem jo je spet brez miru gnalo nazaj, tja noter v klonico. In tu je vsa zbegana in izgubljena iskala okrog, dokler je končno ne vpraša napol bedasti samostanski hlapec:

»Kaj pa neki iščete, gospa mati?«

»Lestvo iščem, Jakob! Prav lestvo iščem todle!«

Tedaj pravi hlapec: »Lestve nimamo nobene. Pri nas ne hodimo pod okno vasovat.«

Spet je odtavala mati v mračni večer navzgor po slepi uličici in je sedla tja pod okno:

»Ko bi ji le smela poravnati vzglavje! Saj te tu notri niti ne vedo, kako je od malega vajena! Zmeraj je ležala tako bolj na levo, tako pol visoko. Vrhnja vzglavnica je bila malo skupaj stlačena in pomaknjena čez spodnjo. O, jaz bi to vedela tako natanko...«

Bog je kmalu odpeljal svojo mlado nevesto domov. Njeno mlado življenje je bilo kakor škrančkov polet: Od zemlje proč vriskajoč in Boga slaveč visoko v zrak, in spet v strmem letu doli v travo, brez glasu naravnost v tla.

V mali samostanski cerkvi leži na mrtvaškem odru mlada sestra. Krsta brez okrasja stoji po redovni šegi na

golih tleh, pokrov odkrit. V cvetnobelem redovnem oblacilu počiva tu in v pajčolanu na glavi je majhen mirtov šopek — saj je bila nevesta Kristusova — in krog nežnih prstov je ovit rožni venec. Še v smrti je mlada in lepa. Ljudje iz okolice prihajajo v trumah kropit.

Tedaj reče mati samostanskemu hlapcu:

»Jakob, tudi jaz hočem gori v cerkvico. Hočem jo videti. Ti me moraš spremiti!«

Nato meni hlapec:

»Čemu neki ne? Seveda pojdem z vami!«

In gre z materjo.

Na ozki poti proti samostanski cerkvi je srečevalo mater dovolj ljudi. Z obeh strani so se ji umikali in se stiskali k zidu, da bi ji odprli pot. Ko je stopila mati v mračno cerkev, so obiskovalci drug drugega druzili s komolci, so naglo opravili svoje molitve in so se plašno izmuznili skozi cerkvena vrata na plano. Kakor so sicer cerkovni ljudje radovedni in radogledni, ni tu nikogar skominalo, da bi zaslušal to mater tu z njenim otrokom.

Mati je stopila h krsti i se je opravičila radi poznega prihoda:

»Prišla bi bila že prej, pa so me zaprle ven!«

Besede s oodmevale po prazni cerkvi: Iz svetih vdolbin, izpod stropa, izza velikega oltarja, iz vsakega kota v cerkvi je kričalo in tožilo ljudi:

»Zaprle ven!«

Tako da je celo samostanski hlapec začudeno zmajeval z glavo, češ:

plačilo za vsakogar in za vsako delo in trud. Ne strašimo se ne g. dr. Šmajda in ne »Gorenjca! Kar se žandarjev in bajonetov tiče, pa povemo našim nasprotnikom v obraz, da ne računamo na ljudi, ki imajo strah pred kakršnokoli silo, da zataje svoje prepričanje. Za svoje ljudi smatramo le poštene volilce, ki znajo sami presoditi, kdo je vreden županske časti. Omahljivec ne maramo! Smelo trdimo, da v naših vrstah ni ljudi, ki bi se dali zavesti, kakor se je pri nasprotnikih zgodilo za časa zadnjih občinskih volitev. Ni nam mar nobena stranka, hočemo le, da občino vodijo zmožni in gospodarsko uvidni možje. Kako stranke gospodarijo, so nam žalosten dokaz temna leta naše zgodovine, ko so naši ljudje trpeli pod neusmiljenim bičem razpaljenih strankarskih strasti. Naj nam nasprotniki očitajo, kar hočejo, mi bomo šli svojo pot z zahtevo, naj se občinsko gospodarstvo vodi tako vzorno kakor se je zadnjih sedem let. Ne bomo govorili o mlekarji, ki je v poslovnem letu 1935. izplačala našim gospodarjem nad 250.000 dinarjev, ne o gospodu Tonejcu, ki je njen predsednik. Ne, ker dobre gospodarje in njih delo poznajo vsi prebivalci naše občine. Lahko je obrekovati in blatiti! Ta posej prepuščamo nasprotnikom, ker so ga že vajeni. Mi pa bomo, četudi zahteva to od nas mnogo žrtev, gradili in delali v prid našim občanom. Naš vodnik je in ostane dobro poznani in povsod uvaževani kmečki gospodar gospod Valentin Tonejc. — Eden za vse.

Ptuj. V cilju širjenja splošne izobrazbe na naši vasi je ptujski Pododbor Zveze kmetiskih fantov in deklet v svoji 5. redni seji, dne 6. januarja t. l. sklenil, da priredi v dneh 15. do 17. marca v Ptujii II. tridnevni prosvetno-organizatorični tečaj za dekleta. V tečaj bo sprejetih do 36 kmetiskih deklet iz celega ptujskega okraja, članic naših društev, pa tudi drugih izven organizacij, ki so za napredek dovzetne. Na tečaju bodo predavanja iz gospodijstva, vzgoje, zdravstva, organizacije in splošne kulture, poleg tega pa bodo praktični ogledi vzornih gospodarskih naprav. Vse udeležence bodo imele skupno hrano in stanovanje brezplačno na razpolago, ter bodo ves čas tečaja pod nadzorstvom.

Rudolf Gaj:

Izobčenci

(Nadaljevanje.)

In še predno sem se mogel zavesti, je bil že tudi mladenič kraj mene pod drugo posteljo. Na ta je pa lepa! Zadeva postaja vedno bolj zanimiva in vedno bolj bedasta obenem, sem si dejal. Mladenič, ki je bil tako prestrašen, da se je tresel po vsem životu, me sprva ni niti opazil. Lahko si je torej predstavljati, kakšno novo presenečenje ga je moglo obiti šele potem, ko je ugledal tam še mene in to skoro povsem nagega... Da nisem še o pravem času bil vzdignil roke v znamenje molka, izpustil bi bil gotovo takšen krik, da bi bil v trenutku alarmiral vso hišo. S tem znakom sem ga pa očitvidno bil nekoliko pomiril. Kaj se ve? Mogoče je on mene smatral za njenega moža, ki se je tu sem lepo skrtil z namenom, da bi zalotil ljubimeca; toda po tem znaku se je bil kmalu uveril, da moram biti nekdo drugi. Žena, ki je bila medtem z lučjo odšla iz hiše, se je zdajci vrnila z — dvema moškima. Začul se je najprej debel glas, glás njenega moža kakor sem pozneje spoznal. »Veš Elvira,« je govoril namreč namreč ta glas po nemški seveda. »baš v trgu, predno sem se hotel odpeljati, sem ga lepo srečal tega svojega znanca. Moral je nujno v naš kraj zaradi neke kupčije in tudi k nam se je bil namenil oglasiti. No pa prav, sem mu dejal, potem pa ni treba meni tjakaj hoditi. Prigovarjal mi je potem, da sem šel z njim in sedaj sva evo oba tukaj.« — Ker ni bilo žene nič kaj prav čuti, je brž vprašal mož, ki je po vsem sodeč moral biti precej skrben in dober, da se li ne počuti morebiti kaj

Dekleta, ki si hočejo v tem tečaju razširiti svoje znanje in se poučiti o marsičem koristnem, naj vložijo lastnoročno pisane prošnje za sprejem.

NAŠ ČAJ

je strokovnjaško sestavljena mešanica domačih čajnih zelišč, najboljše naravna zeliščna krepljiva hrana, rabi manj sladkorja, je cenejši in kar je naivnejše, ni zdravju škodljiv.

NAŠ ČAJ dobite v vsaki boljši prodajalni

Kostanjevica na Krki. V soboto zvečer 11. t. m. je obiskal svoje volilce v naši občini naš narodni poslanec g. inženjer Zupančič, ki je sklicel javen shod v dvorani g. Bučarja. Dvorana je bila nabito polna volilcev iz Kostanjevice in najbližje okolice. Poročal je g. poslanec o stanju delovanja nar. skupščine in grajal, da se sklicanje nar. skupščine v tem letu odlašajo. Poročal je nadalje, da se začenja z gradnjo žel. proge št. Janž—Sevnica, kjer bodo zaposleni sami domači delavci, ker je dobila gradnjo te žel. proge naša priznana slovenska tvrdka Dukič. Ravno tako je že napravljen načrt za izgraditev elektrifikacije za Dolenjsko, ki ne bo prejemale električne struje iz daljnega Velenja, nego iz najbližje električne centrale v št. Janžu, katera se nahaja v domačem srezu. Gosp. poslanec je nadalje poročal tudi še o dru-

bolna, nakar mu je ona brž odgovorila, da ji nekaj ni dobro. E ženske imajo vedno kaj, je menil oni drugi, bolj droben glas, medtem ko ga je bil gospodar posadil za mizo. »Imaš kaj svinjine, Elvira?« je vprašal zopet oni debeli glas. »Tako prinesem in krofe sem tudi naredila,« je bil ženin odgovor. Ko je bila vse skupaj z vinom postavila na mizo, je bila prišla k oknu, pri katerem sem jaz notri zlezal ter ga zopet odprla. Obstala je nato pred njim, moža pa sta jo pričela vabiti k mizi. Toda ni hotela iti z izgovorom, da se bolje počuti pri odprtem oknu. Nato ji je pa mož prinesel sem na okno krožnik krofov češ: le jej ljuba ženka, pa boš videla, da ti bo odleglo! Nato se je vsedla na posteljo kraj okna in pod katero sem ležal jaz. Brž sem jo odspodaj pričel gladiti z roko po nogi in ona, seveda misleč da sem jaz oni ljubimec, se mi je tudi brž zahvaljevala za to ljubeznivost s tem, da mi je od časa do časa pošiljala krofe pod posteljo in to vse toliko časa, dokler ni bil krožnik popolnoma prazen.

»Ha, ha, ha!« so se zopet zasmejali navzoči in nekdo je pripomnil:

»To je pa res, hec' da nikoli tega!«

»In tako bedast, da mu ne vem enakega,« je dodal sam pripovedovalec smeje.

»Ali je še mnogo tega?« je vprašal nekdo drugi.

»No, konec ni več tako daleč — toda poslušajte rajši!«

»Ko je mož opazil, da je bil krožnik že prazen, ji je prinesel še četrt vina na okno in pozneje še zopet nekoliko krofov, kar pa sem vse skupaj jaz lepo pod posteljo spravil pod streho. Moj tovariš pa tam pod drugo posteljo, na katerega sem bil medtem že skoraj čisto pozabil. (Se nadaljuje.)

gih važnih javnih delih n. pr. glede priprav in načrtov za žel. progo Novo mesto—Brežice, ki ni samo ožjega lokalnega pomena, nego je važna za vso banovino in končno za vso državo. Po končanem govoru g. poslanca je povzel besedo predsednik zbora, domači župan g. Bučar, ki se je zahvalil g. poslancu za izčrpno poročilo in mu izrazil zaupanje občine in navzočih zborovalcev.

Po svetu

Razgovori z dr. Mačkom. V Zagreb je prispel član bivše demokratske stranke Božidar Vlačić in se tam dalj časa razgovarjal z g. dr. Vladimирjem Mačkom. Razgovori so se vodili okrog sestanka, ki naj bi se v kratkem sklical in katerega bi se naj udeležili voditelji Zdržbene opozicije Davidović, Joca Jovanović, Vilder in dr. Maček.

Rumunski kralj v Jugoslaviji. Rumunski kralj Karol je prispel preteklo nedeljo v Jugoslavijo v spremstvu prestolonaslednika Mihaela. Kralj se je udeležil lova in se nato zopet vrnil v Rumunijo.

Bolgarska kraljica Ivana je poslala v Italijo preko italijanskega poslaništva 445 gramov zlata in 9 kg in 365 gramov srebra kot svoj prispevek v »zlato fond«. Kraljica Ivana je hčerka italijanskega kralja.

Priljubljenost Roosevelta. V Ameriki je bilo tekom zadnjega meseca krščenih preko 1000 novorojenčkov z imenom »Roosevelt«, kar priča o veliki priljubljenosti predsednika med narodom.

Japonski zobozdravniki pulijo bolnikom zobe brez vsakih instrumentov. Z veliko spretnostjo pulijo zobe le s prsti.

V grške luke je prispelo večje število angleških vojnih ladij, ki bodo skupno z grškim brodomjem varovale svobodo Sredozemskega morja pred morebitnim napadom od strani Italije. Grška vlada je tudi sklenila povečati svojo oboroženo silo na morju in na kopnem.

Strahovit vihar je zadnji petek divjal po nekaterih pokrajinah Nemčije, zlasti hudo je bilo v Porenju. Silno prizadeto je mesto Düsseldorf, ki ga je vihar ni vrtnec popolnoma opustošil. Vihra je trajala samo eno minuto, vendar je v tem kratkem času naredila neznansko škodo. S streh je posnel vihar toliko opeke in zasl cestu, da je bil promet po ulicah nemogoč. Vihar je metal ljudi, vozove, avtomobile in vlake kakor smeti. Nastal je po mestu tak krik in tolikšna zmeda, kakor da je napočil sodni dan. Samo v tem mestu je porušenih kakih sto hiš in veliko število ljudi je ostalo brez strehe. Vse predpustne veselice so odpovedane.

Pri nas pomlad — na severu snežni viharji. Medtem ko vlada pri nas čisto pomladno vreme, gospodarji na Norveškem silno huda in ostra zima. Snežni viharji in zameti so zahtevali že tudi nekaj človeških žrtev.

Celo naselbino je pogoltnil potres v Columbijii (Južna Amerika). Iz Columbijie prihajajo vesti o hudi potresni katastrofi, ki je zahtevala na stotine človeških življenj. Kraj Lachorrera je popolnoma izginil s površja zemlje in je pri tem prišlo ob življenje kakih 200 ljudi. Razen tega so razdejane še tri vasi in znaša skupno število človeških žrtev po dosedanjih vesteh kakih 500 oseb. Baje je izbruhnil nov ognjenik, ki daleč naokrog zasiplje vso okolico z žarečo lavo.

Hči moskovskega policijskega čefa, komaj 19 letna Sonja, je izvršila samomor. Zaljubila se je v nekega tujca, ki je zaradi komunizma pobegnul iz svoje domovine v Moskvo. Pred kratkim je bil deležen amnestije in se je vrnil domov. Ko sta se poslovila, je odšla na pošto in se usmrtila.

Močan potres se je čutil v sredo popoldne preteklega tedna po vseh naših krajih. Potres je spremljalo ponekod močno podzemsko bobnenje. Potres je bil posebno močan tudi v Avstriji. V Gradcu se je na posledicah potresa zrušila streha ondotne vojašnice; nesreča je zahtevala šest človeških žrtev.

Viharji so divjali tudi na Angleskem, kjer so uničili 21 človeških življenj. Na Holandskem pogrešajo motorno ladjo »de Hope«, ki je plula iz Hamburga v Norderney. Bržkone je postala žrtev viharja s tovorom in posadko vred.

Rusko oboroževanje. Proračun sovjetske Rusije za državno obrambo za letošnje leto znaša 14 milijard rubljev, ali 120 milijard dinarjev. Ruski vojni proračun je torej tako velik kot 12 celotnih proračunov Jugoslavije.

Italija pošilja na abesinsko fronto nove transporte vojakov ter hoče s pojačano armado pričeti ofenzivo proti Abesincem. Abesinska voj-

ska izkorišča deževno vreme za neprestane napade na italijanske čete, ki se umikajo že izza mesta Makale.

Blok prednjeazijskih držav je pričela organizirati Turška. V najkrajšem času bo podpisana pogodba o nenapadanju in medsebojni pomoči po zgledu Balkanskega sporazuma med državami Turška, Irak, Perzija in Afganistan.

Letala za Abesinijo. Na zemunskem letališču je moralo zaradi megle pristati več letal, ki jih je poslal v Abesinijo angleški Rdeči križ.

Najstarejši zunanji minister je postal po izvolitvi dr. Beneša za predsednika Českoslovaške republike turški zunanji minister Ruždi Aras, ki je na svojem položaju že vsa leta turške republike.

Vojna med Rusi in Japonci se resno pripravlja. Japonci dovažajo v Mandžurijo in na mongolsko mejo ogromne količine orožja in municije. Domneva se, da bo vojna na Daljnem vzhodu izbruhnila že to spomlad.

Naša družina

Žena v Abesiniji

Odkar je izbruhnila laško-abesinska vojna, je zlasti pri nas močno naraslo zanimanje za Abesinijo in tamkajšnje življenje. Zato mislimo, da bo tudi naše čitateljice zanimalo izvedeti, kako v Abesiniji živi ženska.

Evropska kultura

je v življenju abesinske ženske seveda marsikaj spremenila. Do nedavno je Abesinec žensko precej zanemarjal. Prepuščal ji je le domače posle in delo na polju. V javno politično in kulturno življenje abesinska žena ni imela dostopa.

Niti v materinstvu

ni imela Abesinka primernih pravic. V mnogih krajih je bila razširjena navada, da so materam otroke moškega spola odvzemali še pred letom starosti. Pošiljali so jih v posebna vzgojevališča, kjer so otroke odrejali in vzgajali samo moški.

Abesinka

je kljub takemu zapostavljanju ostala zvesta, pridna in poštena. Po naravi je nadarjena in se zna vselej prilagoditi življenjskim razmeram. Ker pa so deklice že od rojstva zanemarjali, jih umre več ko moških in je zato tudi razmerje med številom moških in žensk v Abesiniji precej drugačno kakor pri nas. Tam namreč pride na 100 moških povprečno le 91 žensk.

Potrpežljivost

je tudi ena izmed lepih lastnosti prave Abesinke. Zato lahko vztrajajo pri delu in jih radi zaposlujejo v sosednjih kolonijah, pa celo v Egiptu in Arabiji. Povsod jih za delo visoko cenijo.

Lepota

v ohlapni abesinski narodni noši ne pride prav do veljave. Toliko bolj pa človek spozna lepe telesne oblike, ako se Abesinka obleče po evropsko. Sedanja vojna bo v marsičem pomagala evropskim šegam v Abesiniji do hitrejšje veljave, brez dvoma pa bo zlasti vplivala na žensko modo. Kajti glede tega je Abesinka prav tako »Evina hči« kakor njene sestre v Evropi.

Zadnja leta

se razmere za abesinsko ženo znatno boljšajo. Mati je bolj spoštovana in sme sama vzgajati svoje otroke. Posebno v glavnem mestu Addis Abebi se to pozna. Ženstvo se že udeležuje javnih svečanosti in zabavnih prireditev. Dekleta že zahajajo tudi v višje šole. Pošiljajo jih v Kairo in druga mesta, tako da so danes med Abesinkami že učiteljice, zdravnice itd.

V vojni

je Abesinka izredno hrabra. Mnogo žensk spremlja svoje može v prve bojne vrste. Ne boje se nevarnosti in junaško vzdržujejo in premagujejo

vse napore in težave v vojni. Spričo njene pridnosti, vztrajnosti, potrpežljivosti in prilagodljivosti pa bo Abesinka brez dvoma zlasti mnogo pridobila na svojem ugledu in veljavi po končani vojni. Pri obnovitvenih delih v miru bo namreč Abesinka svoji domovini mnogo koristila in ji pomagala do novega razcvita in razmaha.

Kljub vsem razlikam, ki loči črnopolto Abesinko od belopolte evropske žene, vendar vidimo, da polje tudi pod črno poltjo enako toplo srce z istimi čustvi, radostjo in bridkostjo kakor pri nas. Vsi smo namreč ljudje in polt — bodi taka ali taka — ni nikoli niti znak odlike niti znamenje manjvrednosti. Človeka dvigata samo razum in srce. To dvoje trajno izpopolnjevati in dvigati, je naloga nas vseh. Kolikor bolj bomo ljudje na svetu vestno opravljali to nalogo, toliko bliže bomo drug drugemu in toliko lažje bomo premagovali vse težave v življenju...

*

— Krvni pritisk mora pri zdravem človeku znašati toliko, kolikor je človek star — in k temu je prišteti še 100. Pri 20-letnem človeku torej 120, pri 50-letnem 150 itd.

— Odrasel človek izgubi dnevno približno 2500 gramov vode.

— Človeški mozeg tehta okrog 1300 gramov.

— Kaj vse imamo v našem telesu? V telesu imamo 208 kosti, 501 mišico, 5 litrov krvi itd. V 24 urah izloči telo približno poldrugi liter tekočina.

— Temperatura zdravega človeka znaša, ako jo merimo pod pazduho, 36,5 do 36,9° C. Najnižja doslej dognana temperatura je znašala 33° C, najvišja pa 44,7° C. Pod to mejo in nad njo je človek neizogibno zapisan smrti.

Sejmi

19. januarja: v Ptuj.
20. januarja: v Dovjem, Kočevju, Beltincih.
21. januarja: v Višnji gori, Novem mestu, Gradcu, Vidmu ob Savi, Teharjih, Dolnji Lendavi.
22. januarja: Sodražici, St. Ilju, Mozirju.
23. januarja: v Turnišču.
25. januarja: v Radečah pri Zidanem mostu, Blagovici, Gomilnici, Artišah, Slovenjem gradcu, Dolnji Lendavi.

Iz govora prevzvišenega knezoškofa mariborskega na Silvestrov večer kot voščilo za leto 1936: »Da bi Bog dal, da bi v bodočem letu po celem svetu zmagal Kristusov nauk, Ljubi Boga čez vse, bližnjega pa, kakor samega sebe! In dalje: Ne stori nikomur, kar ne želiš, da se Tebi stori.«

DENAR naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. z neomejeno zavezo

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica števil. 1

Telef. št. 28-47. Rač. pošt. hran. št. 14.257. Brzjavi: „Kmetški dom“. Ziro rač.: Narodna banka

Vloge na knjižice in tekoči račun sprejema proti najugodnejšemu obrestovanju — večje stalne vloge po dogovoru. // **IAMSTVO ZA VSE VLOGE** presega večkratno vrednost vlog. // Strankam nudi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja. // Vložne knjižice drugih zavodov sprejema v inkaso. Sploh vrši vse denarne posle, ki spadajo v delokrog denarnih zavodov.

BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8—12 in od 3—5, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12¹/₂ ure.

Podružnici: **KAMNIK — MARIBOR**

Stanje vlog: Din 35.000.000⁰⁰—

Rezerve: Din 1.300.000⁰⁰—